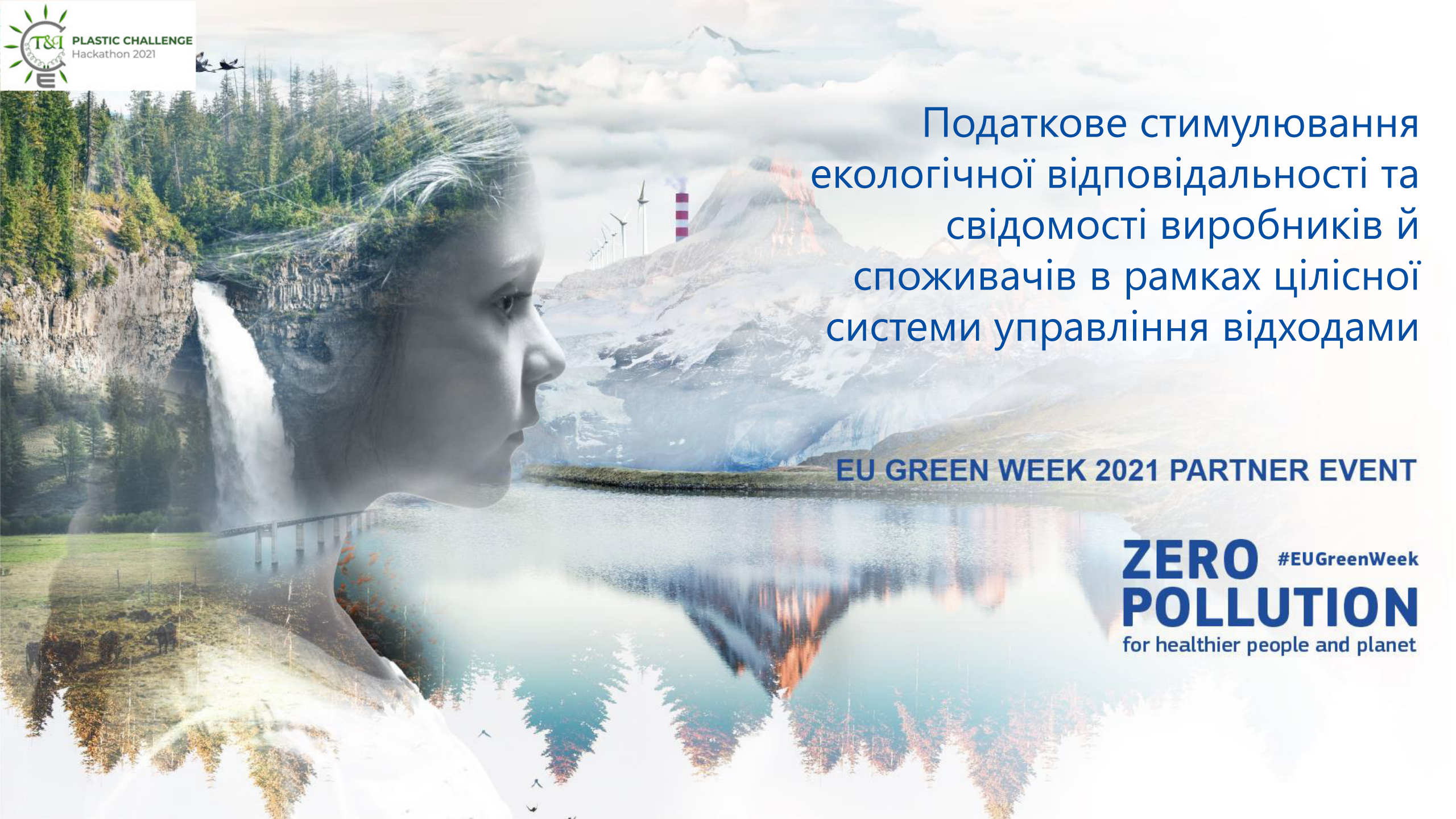

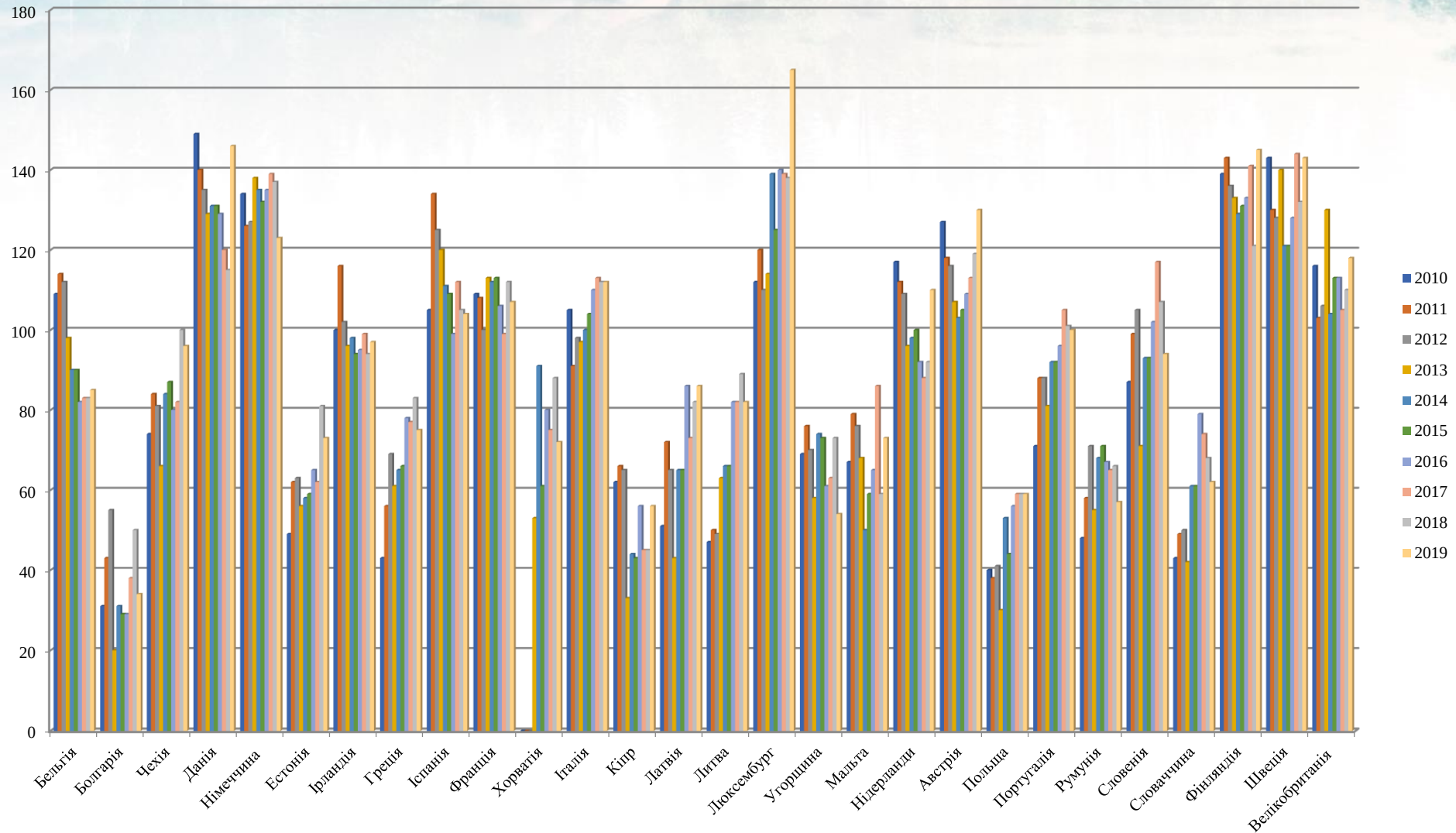

Податкове стимулювання
екологічної відповідальності та
свідомості виробників й
споживачів в рамках цілісної
системи управління відходами

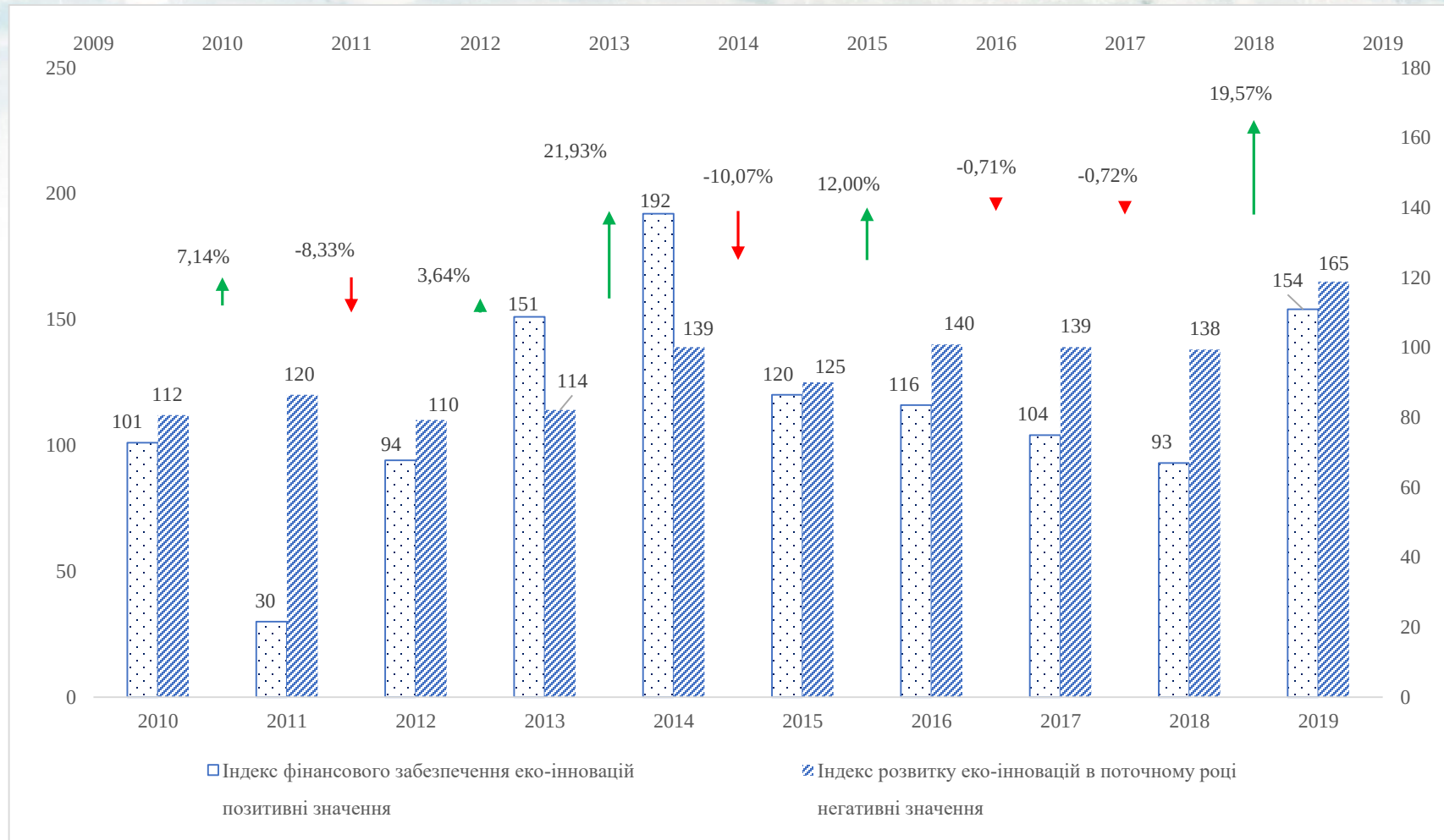
EU GREEN WEEK 2021 PARTNER EVENT

ZERO #EUGreenWeek
POLLUTION
for healthier people and planet

Динаміка індексів рівня розвитку еко-інновацій в ЄС

Динаміка індикаторів розвитку еко-інновацій Люксембургу та їх фінансового забезпечення у 2010-2019 рр.

Джерело: побудовано та розраховано авторами за даними:

The eco-innovation Scoreboard and the Eco-innovation index https://ec.europa.eu/environment/ecoap/indicators/index_en

Проблема, що вирішується, та мета проєкту

Проблема: підвищення рівня відповідальності за надмірне забруднення довкілля та формування екологічної свідомості виробників й споживачів.

Мета проєкту:

розробка пропозицій щодо впровадження податкового стимулювання у напрямку зростання відповідальності й екологічної свідомості виробників та споживачів, підвищення регулятивної ефективності екологічного оподаткування шляхом комбінування різних видів екологічних податків з відповідними адміністративними інструментами в рамках цілісної системи управління відходами упродовж 2021–2022 рр.

Цільова аудиторія: МСБ та вітчизняні споживачі.

Стейкхолдери: Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерство фінансів України, Верховна рада України, вітчизняні виробники та споживачі продукції.

Очікувана тривалість проєкту: 1,5 роки (2021–2022 рр.)

Завдання проєкту та очікувані результати

Завдання проєкту	Очікувані результати
Розроблення матриці утворення відходів	Розширення ієрархії управління відходами відповідно до розробленої матриці.
Розробка пропозицій щодо податкового екологічного стимулювання	Розробка стратегії підвищення рівня відповідальності та екологічної свідомості виробників та споживачів. Таксономія різновидів відходів та виявлення особливостей відновлювальної здатності ресурсного потенціалу в контексті утилізації, переробки та повторного використання. Таксономічний аналіз та оцінка екологічних ризиків для цілей екологічного оподаткування. Система розширеної відповідальності виробника та споживача. Дерево цілей поведінкових аспектів в податковій культурі виробника та споживача в системі управління відходами з урахуванням стимулюючих інструментів. Розробка пропозицій щодо внесення змін до Податкового кодексу України стосовно розширення бази екологічного оподаткування та податкового стимулювання екологічної відповідальності й свідомості виробників та споживачів.
Інформаційне забезпечення виробників та споживачів	Створення онлайн-платформи з консультування малого й середнього бізнесу та обговорення проблемних питань у сфері поводження з відходами з 01.09.2021 р. по 31.12.2022 р.
Оприлюднення результатів наукових досліджень	Публікація статей у фахових виданнях та журналах практико-орієнтованого характеру, виступи на конференціях.
Інформаційна компанія	Прес-анонс (1 захід), прес-конференція (4 заходи), виготовлення промо матеріалів, виготовлення промо відеороліку (1 ролик).

Графік виконання завдань проекту за діаграмою Ганта

Рік	2021				2022											
Місяць	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Завдання 1. Створення матриці утворення відходів																
Розширення ієрархії управління відходами відповідно до розробленої матриці.																
Завдання 2. Розробка пропозицій щодо податкового екологічного стимулювання																
2.1. Розробка стратегії підвищення рівня відповідальності та екологічної свідомості виробників та споживачів.																
2.2. Таксономія різновидів відходів та виявлення особливостей відновлювальної здатності ресурсного потенціалу в контексті утилізації, переробки та повторного використання.																
2.3. Таксономічний аналіз та оцінка екологічних ризиків для цілей екологічного оподаткування.																
2.4. Система розширеної відповідальності виробника та споживача (економічної, екологічної та соціальної).																
2.5. Дерево цілей поведінкових аспектів в податковій культурі виробника та споживача в системі управління відходами з урахуванням стимулюючих інструментів.																
2.6. Розробка пропозицій щодо внесення змін до Податкового кодексу України стосовно розширення бази екологічного оподаткування та податкового стимулювання екологічної відповідальності й свідомості виробників та споживачів.																
Завдання 3. Інформаційне забезпечення виробників та споживачів																
3.1. Створення онлайн-платформи з консультування малого й середнього бізнесу та обговорення проблемних питань у сфері поводження з відходами з 01.09.2021 р. по 31.12.2022 р.																
3.2. Наповнення онлайн-платформи.																
3.3. Консалтинг малого й середнього бізнесу.																
Завдання 4. Оприлюднення результатів наукових досліджень впродовж періоду реалізації проекту																
4.1. Публікація статей у фахових виданнях України та виданнях, що індексуються у наукометричних базах.																
4.2. Публікація матеріалів у журналах практико-орієнтованого спрямування.																
4.3. Виступи на конференціях.																
Інформаційна компанія ідеології та джерел фінансування проекту																
Прес-анонс (1 захід)																
Прес-конференція (4 заходи)																
Виготовлення промо матеріалів (10000 екз.)																
Виготовлення промо відеоролику (1 ролик)																
Підготовка інформаційних матеріалів для засобів масової інформації та соціальних мереж																

Опис стратегії розповсюдження результатів проекту

1. Пропозиції до ПКУ щодо податкового екологічного стимулювання відповідальності та екологічної свідомості виробників й споживачів та вдосконалення екологічного оподаткування відходів.
2. Інформаційне наповнення онлайн-платформи у системі управління відходами.
3. Виступи на конференціях, розробка промо матеріалів та публікації у фахових виданнях й журналах практико-орієнтованого характеру.

Тривалість життєвого циклу для впровадження концепції циркулярної економіки та реалізації еко-інновацій

Математична інтерпретація загальної тривалості життєвого циклу ($T_{P.Ц}$) для реалізації еко-інновацій

$$T_{P.Ц} = f(b_1, y_1, y_2, y_3, y_4)$$

де b_1 – показник, що враховує вид еко-інновацій;

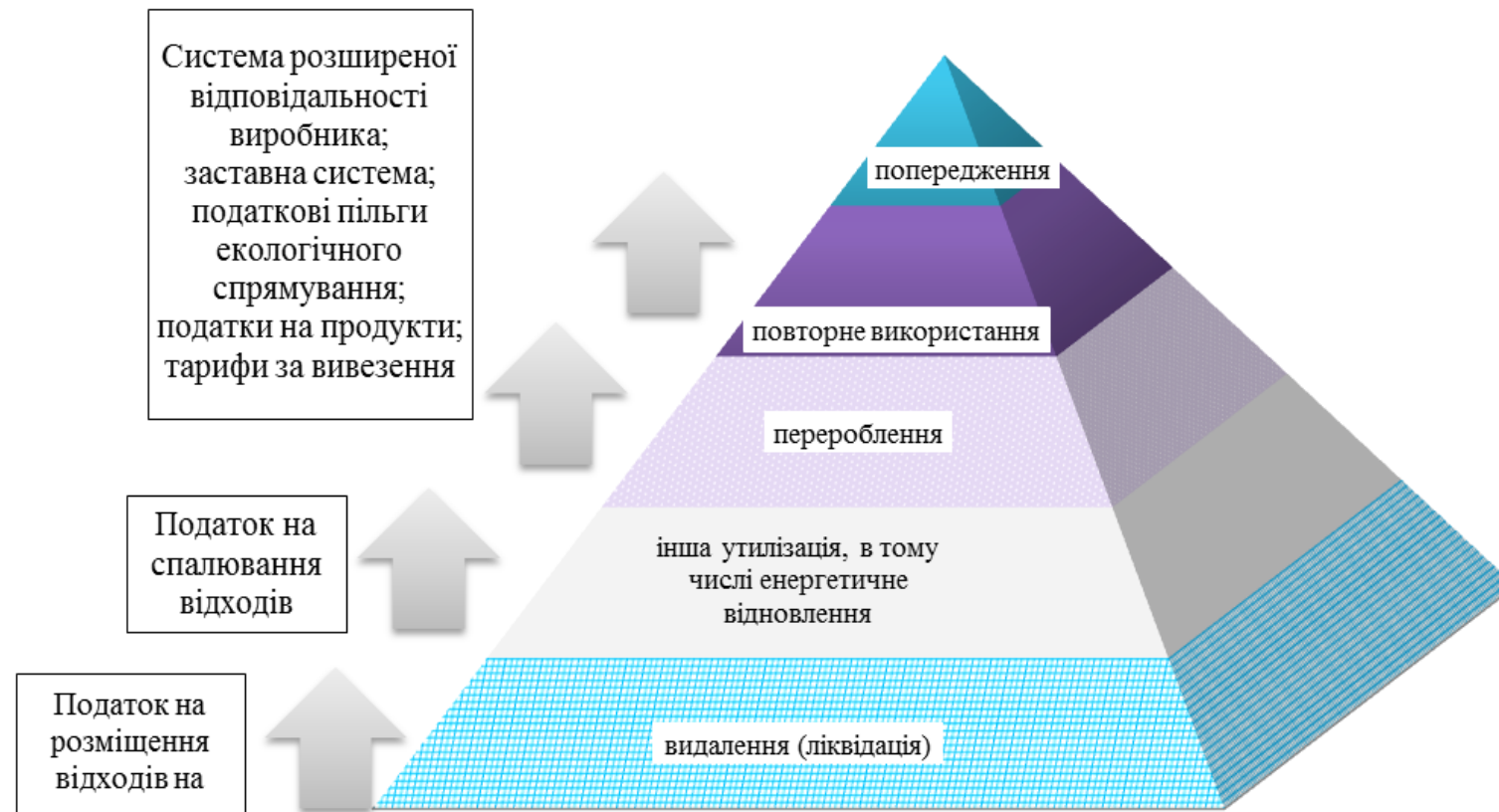
y_1 – швидкість зростання обсягів продажу еко-інновацій залежно від рівня її сприйняття ринком;

y_2 – зміна споживчого потенціалу ринку еко-інновацій під впливом множини факторів ринкового середовища;

y_3 – сумарне значення позитивних характеристик впливу на стан навколишнього середовища при реалізації еко-інновацій під впливом множини факторів ринкового середовища;

y_4 – сумарне значення позитивних характеристик продукту для здоров'я споживача при реалізації еко-інновацій під впливом множини факторів ринкового середовища.

Екологічні податки та інструменти, у комплексі з якими вони застосовуються, на щаблях ієрархії поводження з відходами

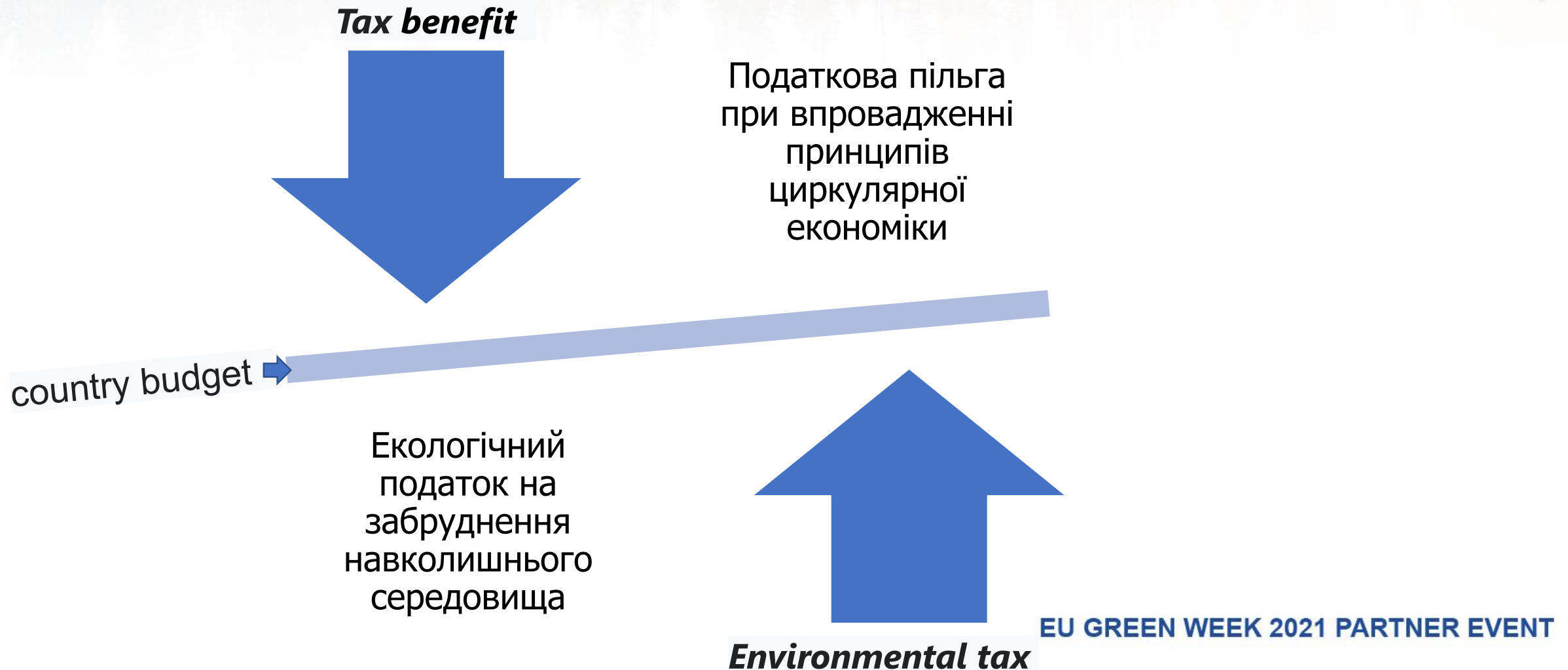
Податкове стимулювання екологічної відповідальності

Податкове стимулювання екологічної відповідальності можна представити у вигляді:

$$m = \uparrow \frac{M_{eco}}{Q} \Rightarrow \max \text{Tax - benefit}$$

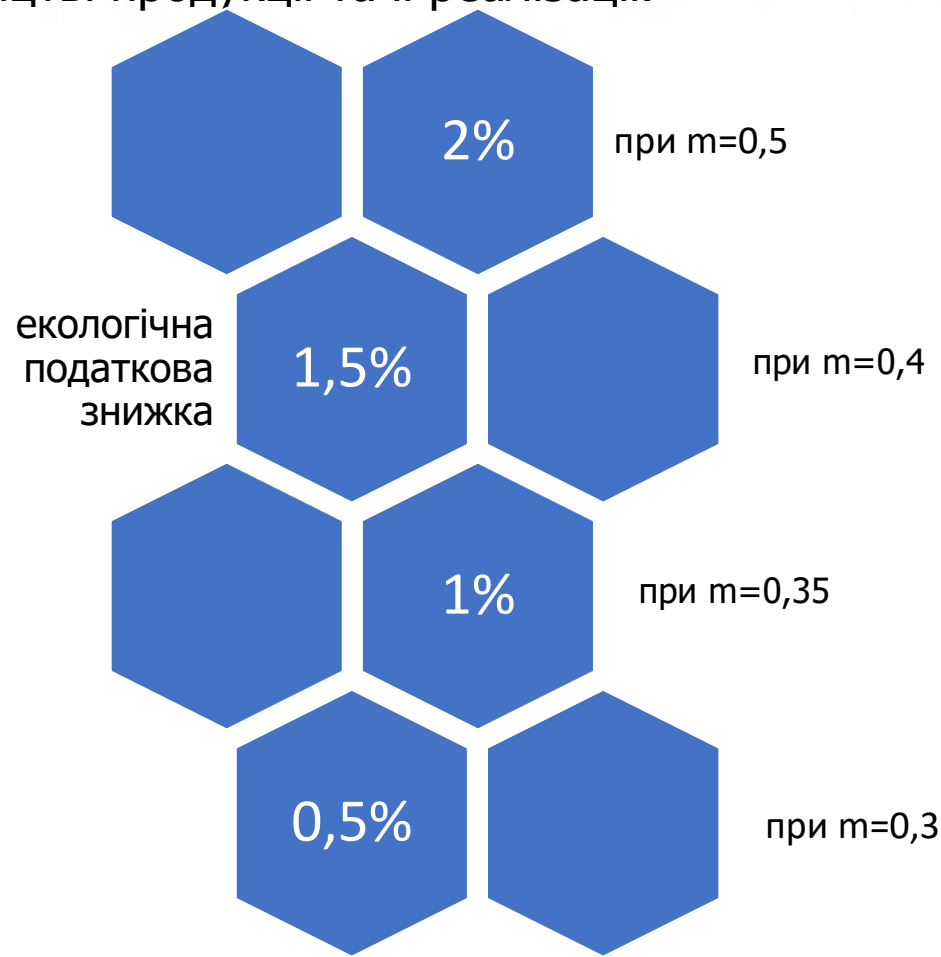
- де
- m – матеріаломісткість продукції сировиною, яка є результатом впровадження принципів циркулярної економіки;
 - M_{eco} – загальні витрати сировини, яка є результатом впровадження принципів циркулярної економіки, у натуральних одиницях;
 - Q – випуск продукції ;
 - $\max \text{Tax - benefit}$ – податкова знижка (0,5% - 2%) при сплаті податку на прибуток підприємств, що впроваджують принципи циркулярної економіки у виробництві продукції та її реалізації.

Збалансування бюджетних надходжень та податкового стимулювання в країні

Шкала розрахунку розміру ставки екологічної податкової знижки

У пропозиціях до ПКУ плануємо запропонувати урахування екологічної податкової знижки, яка впливатиме на суму податку на прибуток підприємств, що впроваджують принципи циркулярної економіки у виробництві продукції та її реалізації.

Сталість проекту та соціальний ефект

Зменшення обсягів
відходів

- підвищення регулятивного потенціалу екологічного податку для цілей мінімізації відходів

Стимулювання
розвитку
відповідальності та
екологічної свідомості
виробників та
споживачів

- посилення екологічної відповідальності й свідомості споживачів у поводженні з відходами із врахуванням відновлювальної здатності ресурсного потенціалу за видами відходів (пластикових, паперових, скляних тощо)
- створення мотиваційної системи для посилення екологічної відповідальності виробників, що націлена на впровадження принципів циркулярної економіки.

Досягнення
довгострокового
результату -
удосконалення
екологічного
оподаткування

- посилення інклюзивності у перерозподілі фінансових ресурсів на відновлення навколишнього середовища завдяки інверсії грошових ресурсів з розширеної бази екологічного оподаткування на податкове стимулювання виробників та споживачів.
- створення інституційних умов для розвитку інноваційної інфраструктури процесів утилізації, переробки, повторного використання та ресайклінгу.

Керівник проєкту

Гурочкіна Вікторія Вікторівна: доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки підприємства Університету державної фіскальної служби України, гарант освітньо-професійної програми «Економіка та управління проєктами в підприємницькій діяльності» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Google Scholar ID: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=SBDC6NkAAAAJ&hl=ru&authuser=1>

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8869-0189>

ResearchGate: https://www.researchgate.net/profile/Viktoriya_Hurochkina

Scopus ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219594843>

Web of Science ResearcherID [B-4501-2019](#)

+38(097)44-66-486, +38(099)300-74-50, viktoriav2005@ukr.net

Команда проєкту

Новицька Надія Володимирівна: кандидат економічних наук, завідувач відділу дослідження акцизного оподаткування Університету державної фіскальної служби України

Google Scholar ID: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=jDUMJ0IAAAAAJ&hl=uk>

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8238-4006>

ResearchGate: <https://www.researchgate.net/profile/Nadiia-Novytska-3>

Scopus ID: 57219556273 <http://www.scopus.com/inward/authorDetails.url?authorID=57219556273&partnerID=MN8TOARS>

Web of Science ResearcherID <https://publons.com/researcher/AAH-4193-2020/>

тел. +38(067) 582 06 24, +38(095) 497 10 15, e-mail: n.novitska@gmail.com

Хлебнікова Інна Ібрагімівна: кандидат економічних наук, старший науковий співробітник відділу дослідження акцизного оподаткування Університету державної фіскальної служби України

Google Scholar ID:

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=MXcNa74AAAAJ>

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7265-9216>

ResearchGate: <https://www.researchgate.net/profile/Inna-Khlebnikova>

Scopus ID: 36053052600

тел. +38(066)034 05 33, e-mail: khlebnikova.inna@ukr.net

Сокур Марина Борисівна, здобувач PhD кафедри економіки підприємства Університету Державної фіскальної служби України

Google Scholar ID: <https://scholar.google.com.ua/citations>

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1256-9312>

ResearchGate: <https://www.researchgate.net/profile/Marina-Sokur>

Контактні дані

+38(067)355-11-10,
marinaromashuk@ukr.net